

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

De heer Wiese
Bedrijven

Datum
9 maart 2022

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
A. Timmerman

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen –
fractie bedrijven - invasieve exoten

Registratienummer
22.0277170

Telefoonnummer
+31725827225

Geachte heer Wiese,

Op 31 januari 2022 jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijke vragen over invasieve exoten (registratienr. 22.0247066). Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina's vindt u de vragen, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de dijkgraaf,

drs. L.H.M. Kohsiek

Datum
9 maart 2022

Beantwoording van de vragen:

Vraag 1. Kunnen wij met een lager budget evengoed de doelstelling halen om in 2030 volledig muskusratvrij te zijn?

Op basis van de resultaten van de veldproeven is op 14 juni 2019 in de Ledenvergadering van de Unie van Waterschappen unaniem besloten om met vereende krachten de populatie muskusratten terug te dringen tot aan de landsgrens in een periode van 10 tot 15 jaar. In navolging van genoemd besluit is onderzocht hoe het bereiken en in stand houden van het doel bekostigd kan worden, op basis van solidariteit tussen de waterschappen. Een compromisvoorstel tussen de waterschappen is geagendeerd is het CHI van mei; in juni beslist de Ledenvergadering hierover.

Met de nieuwe strategie zullen de kosten voor vrijwel alle waterschappen met het behalen van het doel 'terugdringen tot aan de landsgrens' uiteindelijk dalen. Ander belangrijk pluspunt is dat uiteindelijk minder dieren hoeven te worden gedood.

Het is niet mogelijk om op dit moment de kosten te verminderen. Blijvende inzet is nodig om het gebied leeg te krijgen. De ervaring leert dat een populatie muskusratten weer toeneemt zodra de vangstdruk (ureninzet) in het gebied vermindert. In de Ledenvergadering is dan ook afgesproken om de inspanning uit 2019 te handhaven totdat het doel is bereikt.

Vraag 2. Voor zover wij weten is de muskusrat de enige invasieve exoot waarvoor bij HHNK beleid is gemaakt. Voor andere schadelijke exoten, zoals de Amerikaanse rivierkreeft, is (nog) geen beleid.

Het klopt dat er afspraken zijn over de bestrijding van muskus- en beverratten binnen ons beheergebied (zie ook antwoord bij 1). Deze wettelijke taak van het waterschap is uitbesteed aan het Muskusrattenbeheer West- en Midden-Nederland, die deze taak voor zes waterschappen uitvoert (zie verder antwoord bij 3).

In december heeft het CHI het Maatregelenpakket Kaderrichtlijn Water/Gezond Water 2022-2027 vastgesteld. In dit maatregelenpakket is de ontwikkeling van eigen beleid op exotenbeheer als maatregel opgenomen. De ontwikkeling van dit beleid wordt dit jaar opgepakt.

Er zijn nu verschillende afdelingen binnen het waterschap die aandacht besteden aan het monitoren en bestrijden van exoten die een bedreiging kunnen vormen voor de kerntaken. Daarbij kan het naast exotische fauna (waaronder de genoemde diersoorten) ook gaan om exotische flora, zoals bijvoorbeeld de Japanse duizendknoop of de grote waternavel. Wat betreft de aanpak van Amerikaanse rivierkreeften wordt op dit moment in gezamenlijk verband (Unie van Waterschappen, STOWA) expertise opgebouwd. Hier werken wij actief aan mee. Ook staan we er voor open om in Unie-verband mee te werken aan pilots in het gebied.

Vraag 3. Kunt u uitleggen waarom de bestrijding van de muskusratten bij de waterschappen ligt, terwijl de bestrijding van andere invasie exoten die wellicht evenveel schade kunnen aanbrengen aan onze dijken, waterwerken, watergangen e.d. zoals de Amerikaanse rivierkreeft, Japanse duizendknoop, wolhandkrab, de watercrassula en vele anderen, bij een andere instantie ligt en hiervoor geen beleid bestaat bij HHNK.

Het muskusrattenbeheer is vanaf 1 juli 2011 van rechtswege overgegaan van de provincies naar de waterschappen. In 2011 is in de Waterwet vastgelegd dat waterschappen zo goed mogelijk zorg moeten dragen voor het voorkomen van schade aan waterstaatswerken veroorzaakt door muskus- en beverratten. Waterschappen in Nederland geven daar sindsdien op een verschillende organisatorische wijze invulling aan. Waterschappen Delfland, Rijnland, Hollands Noorderkwartier, Amstel Gooi en Vecht, Schieland en de Krimpenerwaard en De Stichtse Rijnlanden hebben ervoor gekozen deze taak vanuit de Waterwet te laten uitvoeren door het samenwerkingsverband Muskusrattenbeheer West- en Midden Nederland (MRB WMNL). MRB WMNL is organisatorisch

ondergebracht bij Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR), in de vorm van een 'afdeling' die de bestuurlijk opdracht uitvoert van het samenwerkingsverband. Voor het faciliteren van MRB WMNL worden aan HDSR kosten vergoed. Afspraken over kostenverdeling, besluitvorming en toezicht op dit samenwerkingsverband zijn vastgelegd in de Overeenkomst van Kosten voor Gemene Rekening. Deze overeenkomst wordt telkens voor bepaalde tijd verlengd. De huidige overeenkomst loopt tot 31 december 2024.

In de Nederlandse situatie zijn de muskus- en beverrat niet alleen invasieve exoten maar vormen deze – door graverij in waterstaatswerken – ook een risico voor de waterveiligheid. De dreiging van andere invasieve exoten is van een andere orde. De bestrijding van die exoten is inderdaad niet expliciet bij de waterschappen neergelegd. De provincie heeft een wettelijke verantwoordelijkheid voor de bestrijding van invasieve exoten die op de lijst van de Europese Unie (Europese exotenverordening) staan. De provincie zet met name actief in op bestrijding van exoten in Natura 2000-gebieden (op basis van de Wet Natuurbescherming). In andere gebieden ligt de eventuele bestrijding bij de grondeigenaren. Het waterschap heeft met de bestrijding van exoten te maken als deze problemen veroorzaken voor de uitvoering van de kerntaken. Daarbij zijn ook invasieve exoten die niet op de lijst van de Europese Unie staan, waaronder de Japanse duizendknoop.

Zoals aangegeven bij het antwoord op vraag 2 gaan wij aan de slag met een eigen beleid voor exotenbeheer, als uitvoering van het CHI-Besluit Maatregelenpakket Kaderrichtlijn Water/Gezond Water 2022-2027.